

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XXXII. Testimonia Patrum Septimæ ætatis, S. Gregorij & Isichij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

corpora, &c. vbi contendit hoc interesse inter sacrificia vetera, & sacrificium Christianorum, quod illa quotidie mutabantur, nec enim idem agnus bis immolabatur, sed hodie vnus, cras alius: at Christiani in diuersis altaribus, & temporibus, semper idem Christi corpus sacrificant. Quod certè non potest intelligi de pane materiali: is enim quotidie mutatur: nec de pane vt significat corpus Christi; nam hoc modo etiam Hebræi idem corpus semper immolassent, quippe qui omnibus suis victimis eundem Christum repræsentabant: nec potest intelligi de corpore, vt est in cælo, & fide apprehenditur, nam Primasius dicit immolari à sacerdotibus in altari: cogimur ergo intelligere, ipsum verum Christi corpus, quod vnum est, verè in altari adesse, & sub specie panis ac vini, à sacerdotibus immolari. Ex quo testimonio apertissimo illud etiam colligitur, S. Augustinum nihil aliud sensisse, quam Catholicos sentiunt. Fuit enim Primasius Augustini doctrinæ altissimi.

CAPVT XXXII.

Testimonia Patrum VII. ætatis, S. Gregorij, & Isichij.

SANCTVS GREGORIVS, qui ad initium anni DC. Romæ sedebat in cathedra S. Petri, ita loquitur, homil. 22. in Euangelia: *Quid sit sanguis agni, non iam audiendo, sed bibendo didicisti; qui sanguis super vitrumq; possem ponitur, quando non solum ore corporis, sed etiam ore cordis hauritur.* & li. 4. Dialog. cap. 58. *Quis filium habere dubium possit, in ipsa immolationis hora ad sacerdotis vocem cælos aperiri, in illo IESV Christi mysterio Angelorum choros adesse, summis ima sociari, terrena cælestibus coniungi, & num quid ex visibilibus, atq; inuisibilibus fieri?* Hæc illi vbi satis apertè descripsit præsentiam veram & realem corporis Christi cælestis, summi, & inuisibilis, in specie panis terreni, imi, & visibilis.

Idem quoque Gregorius insigni miraculo probauit, verum panem in carnem Domini conuerti, vt testantur Ioannes Diaconus lib. 2. vitæ S. Gregorij, cap. 41. & Paulus Diaconus in vita eiusdem Gregorij. Addit verò PAVLVS Diaconus pertrato miraculo ita Gregorium fuisse loquutum ad mulierem, quæ de veritate corporis Domini in Eucharistia dubitauerat.

Disce Veritati, vel modò etiam contestati credere; Panis quem ego dabo, caro mea est, & sanguis meus verè est potus. Sed præsciens conditor nostræ infirmitatis, ea potestate, qua cuncta fecit ex nihilo, & corpus sibi ex carne semper Virginis operante Spiritu sancto fabricavit, panem & Vinum aqua mistum, manente propria specie, in carnem et sanguinem suum, ad Catholicam precem ob reparationem nostram Spiritus sui sanctificatione convertit. Hæc ille.

ISICHIUS Hierosolymæ Presbyter, ac deinde Episcopus, S. Gregorij equalis fuit: falluntur enim, qui eum Hieronymi, & Augustini temporibus floruisse dicunt. Nam Episcopus fuit Hierosolymæ, vt Glossa ordinaria in Leuitic. testatur: nullus autem fuit Hierosolymæ Episcopus, qui Isichius diceretur, nisi ille ad quem scribit S. Gregorius lib. 9. registri epist. 40. Et præterea exponit hic auctor in comment. in Leuit. versionem Hieronymi, tanquam communem, & receptam in Ecclesia, cum satis constet eam non fuisse ita communiter receptam, nisi longo tempore post ipsius Hieronymi obitum.

Igitur Isichius lib. 2. in Leuit. cap. 8. Est, inquit, locus sanctus altare, ibi enim Sanctus sanctorum requiescit. & infra, explicans ritum, quo igni tradebatur quidquid ex Agno Paschali homines comedere non potuerant, dicit eo ritu significari, vt quod non possumus capere in mysterio Eucharistiæ, id omnipotentia Dei relinquamus: Ergo, inquit, ex hoc, quod agitur sensibiliter, significatio cuiusdam intelligibilis rei eis, qui intendunt, provenit; Et quando ad comestionem sacrificij deficiamus, & comedere illud integrè non possumus, mente forsan lascescente, siue deficiente, & utrum ea qua videntur, corpus oporteat intelligi Domini, in quod oculis nec Angeli possunt prospicere, non relinqui, sed etiam tradi ea igni oportet Spiritus, & ea comedat, qua nobis sunt ex infirmitate inestimabilia. Quomodo autem comedat? cum cogitauerimus virtuti Spiritus esse possibilia ea, qua nobis impossibilia videntur. Et libro 6. cap. 22. Per ignorantiam, inquit, percipit, qui virtutem eius & dignitatem ignorat, qui nescit, quia corpus hoc & sanguis est secundum Veritatem. Et infra: Sanctificationem, inquit, mystici sacrificij, & à sensibilibus ad intelligibilia translationem siue commutationem, ei qui verus est sacerdos, videlicet CHRISTO oportet dari, id est, ipsi de eis miraculum scedere, & imputare: quia per eius virtutem, & prolatum ab eo

ab eo

ab eo Verbum, qua videntur, tam sanctificata sunt, quam car-
etum carnis excedunt sensum.

SED obiicit Petrus Martyr in lib. contra Gardinerum, ob-
iecto 187. illa verba Isichij ex lib. 2. in Leuitic. cap. 8. *Propter
carnes cum panibus comedi precipiens, ut nos intelligeremus
illud ab eo mysterium dici, quod simul panis, & caro est.* At
hoc testimonium si quos hæreticorum iuuaret, Lutheranos
iuuaret, qui in Sacramento verum panem, & verum Christi
corpus agnoscunt, non autem Zvinglianos, & Calvinistas,
qui tanto interuallo separant panem à corpore Christi, quatenus
summum cælum abest ab ima terra. Sed nec Lutheranos iu-
uat, quia ibidem Isichius dicit, Eucharistiam esse panem, &
carnem, quia corpus Christi, quod in Eucharistia sumimus
est panis vitæ, qui de cælo descendit.

SED instat Petrus Martyr: *Si per panem hoc loco intelligere
debemus non panem triticeum, sed panem cælestem, id est, cor-
nem Christi; ergo cum Isichius ait, mysterium Eucharistia
panem, & carnem, sensus erit, esse carnem, & carnem; quod
nè per absurdum videtur.* RESPONDEO; Obiectionem istam
non nobis, sed ipsi Isichio fieri debere. Ipse enim sententiam
suam ita exposuit, ut per panem non panem triticeum, sed pa-
nem cælestem intelligendum diceret. Nulla autem est in
verbis absurditas: id enim dicere voluit, Eucharistiam esse
modi cibum esse, ut carnis, & panis appellationem mereretur
ob varios suos effectus, quemadmodum etiam Dominus, Jo-
an. 6. ait: *Panis, quem ego dabo, caro mea est.* Sed de his satis

CAPVT XXXIII.

*Testimonia Patrum VII. etatis, Ioannis Damas-
sceni, & Epiphany, eius equalis.*

IOANNES DAMASCENSUS tempore Leonis Ier-
nomachi floruit circa annum Domini DCCXII.
Scripsit verò de Eucharistia lib. 4. de fide, cap. 10.
pro instituto suo plenissimè, & apertissimè. Nam
cùm aliquot argumentis probasset, nihil esse Deo impossi-
bile, ita subiungit: *Quemadmodum omnia, quaecumq; fecit Deus
Spiritu sancto cooperante fecit, sic & nunc Spiritus sanctus
ratione hæc supernaturam operatur, quæ non potest capere
sola fides. Et infra: Panis, vinumq; & aqua per invocationem
Spiritus*